

ที่ กษ ๑๑๑๕/ ๕

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง แนวปฏิบัติในการจัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๓๗๓๕ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐
๒. หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๐๘๐๓ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐
๓. หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๑๘ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ
ที่ นร ๐๑๐๘/๑๗๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตามหนังสืออ้างถึง ๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์ขอให้แจ้งสหกรณ์ในความรับผิดชอบจัดทำทะเบียนหุ้นและทะเบียนสมาชิกเพื่อเตรียมนำข้อมูลเข้าสู่ระบบทะเบียนสมาชิกสหกรณ์ และได้แจ้งแนวทางในการจัดส่งข้อมูลทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นของสหกรณ์ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ แต่พบว่าสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ยังเกิดปัญหาในทางปฏิบัติหลายประเด็น นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้สหกรณ์ปฏิบัติตามความมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง จึงขอชักข้อแนะนำทางปฏิบัติการจัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นของสหกรณ์ เพื่อแนะนำสหกรณ์ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๔ (๑) และ (๒) บัญญัติให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นโดยอย่างน้อยต้องมีรายการตามที่กำหนด ซึ่งจะรวมถึงจำนวนหุ้นที่สมาชิกแต่ละรายถืออยู่ในสหกรณ์ และสหกรณ์จะต้องรายงานการเปลี่ยนแปลงทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ โดยนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจกำหนดรูปแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์จะต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามมาตรา ๑๖ (๒)

ทั้งนี้ นายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดรูปแบบรายงานทะเบียนสมาชิกให้มีรายการเลขประจำตัวประชาชนไว้แล้ว ตามนัยหนังสืออ้างถึง ๓ ประกอบกับมาตรา ๖๔ (๒) (ข) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุรายการการถือหุ้นของสมาชิกในทะเบียนหุ้นไว้อย่างชัดเจนแล้ว ดังนั้น สหกรณ์จึงต้องรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อให้เป็นไปตามความมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และไม่ถือว่าเป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือเป็นการเปิดเผยความลับของสมาชิกแต่อย่างใด

๒. กรณีสหกรณ์แจ้งว่าไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสหกรณ์ต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าไม่ได้ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีความเห็นว่า บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้นใช้บังคับกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานที่มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเคยมีคำวินิจฉัยว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ถือเป็นหน่วยงานของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นและได้จดทะเบียนตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์ จึงไม่สามารถอ้างบทบัญญัติตามนัยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาเป็นเหตุในการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ ตามหนังสือที่ส่งมาด้วย

๓. กรณีสหกรณ์ไม่จัดส่งทะเบียนหุ้นหรือทะเบียนสมาชิกให้แก่นายทะเบียนสหกรณ์ตามรูปแบบที่กำหนด จึงเข้าลักษณะคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับกิจการในการปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงถือเป็นข้อบกพร่องตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ดังนั้น จึงเป็นอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการออกคำสั่งให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อกำกับดูแลให้สหกรณ์ปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดแนะนำให้สหกรณ์ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชษฐ์ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ที่ นร ๐๑๐๘/๑๗๖

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตาม
กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอหารือแนวทางการปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๒๒๓๔ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมสหกรณ์ขอหารือ กรณีอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะ
นายทะเบียนสหกรณ์อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกคำสั่งให้สหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์ที่มีสินทรัพย์ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ล้านบาท
ขึ้นไป จัดส่งรายงานข้อมูลทางการเงินเพื่อติดตามคุณภาพและสถานะสินทรัพย์/หนี้สินของสหกรณ์ ตามแบบที่
กำหนดจำนวน ๘ แบบ แต่สหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์แจ้งว่า การปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียน
สหกรณ์ที่กำหนดให้จัดส่งแบบรายงานลูกหนี้เงินให้กู้ยืมรายใหญ่และแบบรายงานผู้ฝากเงินรายใหญ่ถือเป็น
ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิก ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องได้รับความยินยอมจากสมาชิก หากสหกรณ์ออม
ทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์นำข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวจัดส่งให้นายทะเบียนสหกรณ์จะเป็นการละเมิดต่อ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงขอหารือว่า กรณีนาย
ทะเบียนสหกรณ์ได้ออกคำสั่งซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๑๖ (๑) แห่ง
พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สหกรณ์จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแบบรายงาน
ข้อมูลทางการเงินของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมรายใหญ่และผู้ฝากเงินรายใหญ่ โดยให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ
เลขประจำตัวประชาชนของลูกค้าหรือสมาชิกให้แก่นายทะเบียนสหกรณ์โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจาก
ลูกค้าหรือสมาชิก จะสามารถทำได้ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือต้องอยู่ภายใต้บังคับของ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วยหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

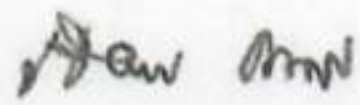
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมาย
ข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้นใช้บังคับกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานที่
มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัย
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเคยมีคำวินิจฉัยว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นหน่วยงานเอกชนที่จัดตั้งขึ้นและได้จด
ทะเบียนตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่ง
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์จึงไม่
สามารถอ้างบทบัญญัติตามนัยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาเป็นเหตุในการปฏิเสธ
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามข้อหารือแก่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้

แต่อย่างไรก็ดี ...

แต่อย่างไรดี กรณีตามข้อหาหรือเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แม้ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นมาตรฐานกลางก็ตาม แต่หลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็สามารถนำไปเทียบเคียงได้กับเรื่องที่มีลักษณะเดียวกัน โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์อาจศึกษาเทียบเคียงกับเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีการดำเนินการในลักษณะใกล้เคียงกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเชียรชัย ณ นคร)

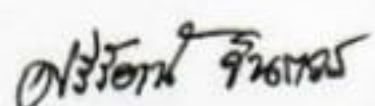
ประธานอนุกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

ฝ่ายเลขานุการ (นายเฉลิมพลา)

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

สำเนาถูกต้อง

(นางศรีรัตน์ จินตawat)

นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ